

CATALUNYA DEMOCRATICA

El poble de Catalunya (de la Catalunya "estRICTA", el Principat) dona avui proves d'una maduresa, d'una unitat d'aspiracions democràtiques i d'un alt grau de civisme, que poden servir d'exemple als altres pobles de l'Estat espanyol, i especialment als dels Països Catalans. Acut col·lectivament a les convocatòries, expressa amb entusiasme les seves reivindicacions i es dissol després pacíficament, en un ordre admirable. Hem volgut reproduir ací, en la nostra llengua, fragments de dos comentaris d'actes col·lectius catalans ben diferents, celebrats recentment: l'article de LA DIADA NACIONAL DE CATALUNYA, de Manuel Vázquez Montalbán, publicat a "Triunfo" núm. 712 (que us recomanem vivament), i el comentari que la revista esportiva "AS" publica del partit Barcelona-Real Madrid (signat per Miguel Vidal).

I. Fragments de LA DIADA NACIONAL DE CATALUNYA:

"...Trens de gom a gom, carreteres embotellades, violència de l'extrema dreta exercida contra un allot del servei d'ordre agafat en solitari, claus a la calçada, "slogans", ultra en català a les façanes de Barcelona i Sant Boi... res no va impedir que des de mitjan matí la petita vila fos materialment i pacíficament ocupada i que la impressionant processó de manifestats desfilés amb les seves banderes catalanes, les seves pancartes més o menys unitàries i les seves efígies de Macià i Companys. El pas de la gernació davant els efectius de la Guàrdia Civil era simbòlicament impressionant, especialment el pas davant el quarter, situat en ple trajecte cap a la plaça de la concentració. A baix, a la porta del quarter, un tap de guàrdies armats, tranquils però expectants; a dalt, als balcons del quarter, dones i infants de la tropa contemplen el pas dels manifestants amb curiositat i relaxament. Curiositat, relaxament, recel, entusiasme, algunes banderes als balcons de Sant Boi, convertit en punt de rellançament de la reivindicació catalana. La plaça es va omplint paulatinament sota el pes d'una rara calor de setembre plujós. Als balcons, veïnats, fotògrafs, filmadors de la premsa i la televisió nacional i estrangera.

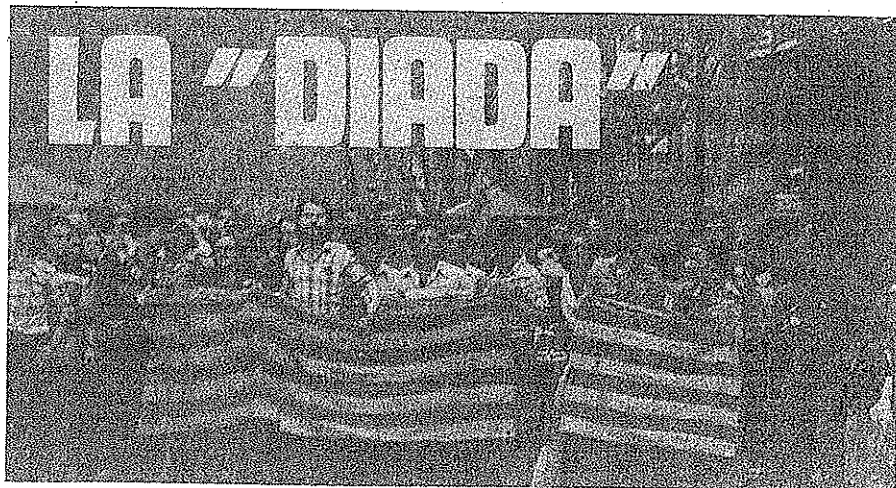
"Les cares dels polítics habituals es dissolen dins la impressionant marea humana. Se sap que hi assisteixen representants de Coordinación Democrática: García Trevijano, Tamames, Eurico de la Peña, Javier Ortíz. Pels altaveus, cançons de Llach, Raimon, Pi de la Serra. També pels altaveus es recomana que els del servei d'ordre vagin de tres en tres. No es diu per què, però després

sabríem que un d'ells havia estat apallissat per un grup ultra. Pels altaveus es demanen "cassettes" i unitat: lo primer perquè no hi ha prou gravacions per a transmetre abans que arribin els oradors; això segon, perquè han aparegut per damunt els caps dues o tres banderes republicanes, i els organitzadors volen atènyer-se al compromís adquirit amb el Govern Civil. Qualque desmai. Allotots assegudes damunt espatlles masculines queden astorades davant la creixent mar de caps que descobreixen. De sobte s'aixeca un castell humà de Xiquets de Valls, o del Vendrell, o de l'Arbós. El qui culmina la torre humana, fa voleiar una bandera catalana. En una altra ocasió, saluda amb el puny tancat. Els crits són:

LLIBERTAT, AMNISTIA, ESTATUT D'AUTONOMIA; VISCA CATALUNYA; UNITAT; EL POBLE UNIT MAI MES SERA OPRIMIT (...)

"...Tant Roca Junyent com Carbonell dedicaren bona part de la seva allocució als "altres catalans", prevenint-los contra qualsevol intent de dimissió de la comunitat catalana (...). L'abundància d'aquesta argumentació no obeeia només a les darreres batesses polítiques, sinó a l'evidència que una bona part del públic present a la plaça eren immigrants. Si els catalans cridaven: LLIBERTAT, AMNISTIA I ESTATUT D'AUTONOMIA, molts d'altres catalans cridaven amb totes les seves forces: LLIBERTAT, AMNISTIA, ESTATUT D'AUTONOMIA. Ho vaig poder comprovar amb aquestes orelles que un dia es menjarà la terra. (...)

Es llegí un missatge de Tarradellas sobre la unitat interior de Catalunya i la

unitat democràtica dels pobles de l'Estat espanyol. El director coral Oriol Martorell dirigí el cant de Els Segadors, secundat per tot el públic, i la concentració es va desfer amb un impressionant autocontrol, festiu i tot, per obra d'una improvisada orquestrina d'allotots que, amb les seves trompetes, guitarres i tambors i els seus dos "cap grossos", s'endugueren la multitud alegre darrera ells, com el flautista d'Hamelin. La guàrdia civil no amagava l'astorament de les seves metralladores, davat el pas de milers i milers de manifestants que, entre crits unitàries i crits unitàries, cantaven i ballaven "Baixant de la Font del Gat" o "Volem pa amb oli"

II. De la Crònica del partit BARÇA-MADRID

"...De camí cap a l'estadi, jo pensava que, en plena crisi energètica, la cassola blau-grana duria més càrrega d'electricitat que vint centrals nuclears plegades. A priori existia prevenció envers un ambient que en aquesta ocasió s'havia volgut desviar per camins polítics. Però no hi ha hagut res d'això, i la jornada d'avui en el Nou Camp adquireix caràcter de lliçó. Molt poques vegades he vist un públic tan fenomenalment correcte com el blau-grana d'avui horabaixa, que s'ha conformat a animar els seus i a fer voleiar la "senyera"

quan ha aparegut el Barça i cada vegada que les circumstàncies del joc ho requerien. El meu primer i més entès aplaudiment és, per tant, per al públic, que ha sabut donar tot un curs de seny i de "solera".

L'autor de la crònica, que intercala diverses vegades en el seu text el crit de "Barça, Barça, Barça!", insisteix un cop i un altre sobre l'espectacle que donava aquest públic correcte i enfervorit; hem llegit a algun lloc que importants polítics madrilenys que hi assistiren se n'admiraren també, sabem que les reivindicacions catalanes s'expressaren correctament, durant el partit, i en la manifestació espontània que es formà després. Ens ha semblat que aquests dos fragments, publicats a periòdics castellans, de dos actes tan diferents (un de "esportiu", amb la càrrega de passió que una llarguíssima rivalitat entre dos grans equips implica; l'altre, de profunda significació cívica i política, ja que, com diu Vázquez Montalbán, es tractava de "donar suport a una commemoració fonamental, greument política"), podien servir de "botó de mostra" de la serenitat i maduresa d'un poble que sap què vol, i ho expressa amb fermesa en tota ocasió, sense caure en la violència.

LA NOSTRA LLENGUA A L'ESCOLA

PER AINA MOLL

Començat ja el nou curs escolar als primers nivells, i a punt de començar als Instituts i a la Universitat, no sabem de cap mesura presa oficialment, per a assegurar l'entrada de la nostra llengua a l'escola.

No se sap res de la Comissió anomenada per a estudiar i programar aquest ensenyament a les Illes, ni de les places de Professors de Català amb dedicació exclusiva que es crearen, ni d'iniciatives importants, de centres estatals o privats, de cara a l'ensenyament del català (i no parlem ja de l'ensenyament en català).

I, no obstant, la normalització de l'ús del català a l'escola és l'aspecte més important de la normalització total de l'ús públic de la nostra llengua, que de cada dia és més urgent.

L'ensenyament de la nostra llengua és necessari als infants de Mallorca, tant mallorquins com castellans, per a acabar amb la situació diglòssica que els perjudica tots.

En teoria, no hi ha res que s'oposi a l'ús normal de la nostra llengua a guarderies infantils i centres de pre-escolar. Diran que a tot arreu ni ha molts d'infants castellans: d'acord, però encara n'hi ha més de mallorquins, i no hi ha res que justifiqui sacrificar aquets a la conveniència d'aquells. Però ni tan sols hi ha necessitat de sacrificar ningú: basta que cada grup d'infants sigui atès per una jardineria o mestra que parli SEMPRE en castellà a TOTS els infants, i una altra que ho faci SEMPRE en mallorquí (i si és possible que la distribució es faci segons la llengua materna dels mestres); així cada infant troba a l'escola la seva pròpia pròpia llengua, i té l'ocasió de posar-se en contacte

amb l'altra. Donada la intuïció lingüística dels infants (a condició, repetesc, que els mestres no mesclin les llengües), això presenta pocs inconvenients i molts avantatges. Com que l'ensenyament de la lectura i escriptura no és obligatori a pre-escolar, es pot realitzar al ritme que convengui, i resulta relativament fàcil ensenyar a llegir en castellà als nins castellans i en català als mallorquins.

Quant a l'EGB, l'ensenyament de les llengües no-castellanes està previst amb caràcter voluntari (i també el seu "cultiu"); tenc entès que no hi ha traves per part de la inspecció. Això fa que, mentre s'asseguri l'adquisició d'un bon coneixement del castellà per part del alumnes, hi hagi prou llibertat per a l'ús del català, sempre que el mestre vulgui i els pares també. Per això hi ha ja molts de centres escolars a Catalunya on l'ús prioritari de la nostra llengua és perfectament normal, i els resultats són en general molt bons. ¿Per què a les Illes no és així? Segurament, en gran part, perquè els illencs no ens hem preocupat prou perquè ho sigui.

Pares i mestres, castellans i mallorquins, hauríem de reclamar a cor l'ensenyament de la llengua pròpia i en la llengua pròpia per als nostres infants, i un ensenyament racional de l'altra (amb els mètodes i tècnica que s'usen per a l'aprenentatge de les llengües estrangeres), que permetés a tots dominar-les totes dues, i usar-les indistintament com a instrument d'aprenentatge general, en acabar l'EGB.

Certament, hi ha manca de mestres preparats per a

impartir tal ensenyament. Però hi ha llicenciats en català, hi ha un departament de català a la Facultat de Lletres, s'han fet cursos per a mestres a la Facultat i a l'Obra Cultural Balear (directes i per correspondència), i hi ha molts de mestres disposats a fer un esforç seriós de formació, si l'han de poder aprofitar en la seva tasca professional. Es tracta només d'aprofitar totes aquestes possibilitats de "material humà" i donar-los sortida. D'altra banda, el català és matèria obligatòria en el pla actual de l'Escola de Formació del Professorat d'EGB: aquesta càtedra, i l'Associació d'Antics Alumnes de l'Escola Normal, que té seu a la mateixa escola, podrien esser, juntament amb el Departament de Català de la Facultat, els elements aglutinadors d'una tasca seriosa en la formació ràpida de professorat de la nostra llengua.

Més urgent és encara que pares i mestres interessats a reivindicar per als seus infants i deixebles el coneixement de la nostra llengua, facin constar públicament, i davant les autoritats docents de cada centre i de cada poble, aquesta reivindicació.

SONIGEN, S. A.

Servicio Técnico TV. ELECTUR

Toda clase de montajes eléctricos — Bobinajes y Lampistería — Reparaciones de toda clase de R.T.V. Colocación de antenas

SON NADAL, 63 — TEL. 27 26 03